
فصل نامه دانش شناسی

(علوم کتابداری و اطلاع رسانی و فناوری اطلاعات)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

سال دهم، شماره ۴۰، بهار ۱۳۹۷، از صفحه ۱۱۵ تا ۲۷

ارائه مدل مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی (مطالعه موردی: شهرداری اصفهان)

دکتر سید اکبر نیلی پور طباطبایی^۱ | دکتر جمشید تقسیمی^۲ | طبیه فاطمی^۳

۱- استادیار دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی مالک اشتر.
a.nilipour93@gmail.com

۲- استادیار دانشگاه آزاد واحد خوراسگان.
dr.taghsimi@yahoo.com

۳- دانشجوی دکترا مدیریت منابع انسانی، پژوهشگاه مهندسی بحرانهای طبیعی شاخص پژوهه
tfatemi14143@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۳/۱۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۶/۱۰

چکیده

هدف: عبور از جامعه صنعتی و ورود به جامعه اطلاعاتی ما را بر آن می‌دارد تا سرمایه‌های سازمانی را صرفاً به سرمایه‌ها و دارایی‌های مشهود محدود نکرده و به سرمایه‌های نامشهود (دانشی) نیز توجه کنیم. هدف از انجام این پژوهش ارائه مدل مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی در شهرداری اصفهان می‌باشد. مدلی که بتواند با ارائه مولفه‌های مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی، امکان تبدیل شهرداری اصفهان به یک سازمان دانش محور و یادگیرنده را فراهم سازد.

روش پژوهش: در این پژوهش از نوع ترکیبی (کیفی، کمی) می‌باشد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر ماهیت توصیفی تحلیلی و از نظر روش اجرا استادی پیمایشی می‌باشد.

یافته‌ها: بر اساس تحقیق حاضر مولفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی در شهرداری اصفهان عبارتند از منابع انسانی و مدیریت، استراتژی و ساختار سازمانی، فناوری اطلاعات، فرآیندهای دانشی، فرآیندهای سازمانی و فرهنگ سازمانی.

نتیجه گیری: یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که میانگین امتیاز هریک از این مولفه‌ها در شهرداری اصفهان از حد متوسط پایین تر بوده و لذا به منظور پیاده سازی و اجرای مدیریت دانش در شهرداری اصفهان تعیین سازو کارهای لازم جهت ارتقای سطح کمی و کیفی هر یک از این مولفه‌ها ضروری می‌نماید

واژه‌های کلیدی: مدیریت دانش، یادگیری سازمانی، مدل های مدیریت دانش، قابلیت یادگیری سازمانی

مقدمه:

استفاده بیشتر از داشته‌های ذهنی کارکنان در جهت تصمیم سازی بهتر می‌انجامد. در سازمان‌های رسمی تصمیمات اغلب بر اساس چشم اندازهای مدیریتی بدون توجه به نظر سایر اعضاء صورت می‌گیرد. درحالی که در سازمان‌های یادگیرنده برای نظر اعضاء ارزش زیادی قائل می‌شوند که این امر در سایه یادگیری سازمانی انجام می‌شود.

شهرداری اصفهان هم سازمانی است بزرگ اما با ساختارهای سنتی که توان و انعطاف لازم جهت همسویی با تغییرات محیط پیرامون، به ویژه همگام شدن با تغییرات و تکنولوژی‌ها و فناوری‌های روز (جهانی شدن) را نخواهد داشت و برای بقای خود ناچار است یا تغییر ساختار بدهد یا خود را به ابزارهایی مجهز کند تا بتواند با تغییرات جهانی همگام شوند. برای اینکه بتوان مدیریت دانش در شهرداری اصفهان را پیاده‌سازی کرده و آن را به سازمان یادگیرنده و در نهایت دانش آفرین تبدیل کرد بایستی مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی را ارائه نمود. براساس مفاهیم ارائه شده در مورد قابلیت یادگیری سازمانی یعنی توانایی افزایش یادگیری‌های فردی، گروهی و سازمانی و تبدیل دانش ضمنی به دانش صریح یعنی تبدیل دانش فردی به سازمانی (احمد‌کاظم، ۲۰۱۳) و مؤلفه‌های مدیریت دانش مبتنی بر استفاده از دانش در سیاستگذاری‌ها به منظور تولید محصولاتی جدیدتر و خدماتی بهتر (سیادت و نایجی، ۲۰۱۵)، تمرکز بر فرآیندهای اجرایی در شهرداری اصفهان، شناسایی منابع دانشی، استخراج دانش، بهینه سازی، سازماندهی و تسهیم و کاربرد دانش در شهرداری اصفهان امری ضروري می‌نماید. تحقیقات و پژوهش‌های متعددی در زمینه پیاده‌سازی مدیریت دانش انجام شده است. حاتمی و همکاران (۱۳۹۴) در تحقیقی با عنوان "ارائه مدل عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش به منظور افزایش خلاقیت و یادگیری سازمانی" ، عامل موفقیت مدیریت دانش را فرهنگ سازمانی، اشتراک و تسهیم دانش معرفی کرده اند. شعبانی بهار (۱۳۹۴) در تحقیق خود به پیش‌بینی ۱۷٪ تغییرات عملکردی از طریق مدیریت دانش اشاره کرده است. ادریس (۲۰۱۶) در تحقیق خود با عنوان "عوامل محیطی در مدیریت دانش"، پنج عامل اساسی در پیاده‌سازی مدیریت دانش را فرهنگ، استراتژی، اطلاعات سازمانی،

دانش مخلوطی سیال از تجربیات، ارزش‌ها، اطلاعات موجود و نگرش‌های نظام یافته است که چارچوبی برای ارزشیابی و بهره‌گیری از تجارب و اطلاعات جدید به دست می‌دهد. (داونپورت و پروسک^۱، ۱۳۷۹) به عبارتی دانش، اطلاعات آمیخته با تجربه، مضمون، تفسیر و اندیشه است. منبعی تجدید شدنی که می‌تواند به کرات مورد استفاده قرار گیرد و از طریق کاربرد و ترکیب با تجربه کارکنان در سازمان انباشته شود (گوت‌سچالک^۲، ۲۰۰۷). از طرف دیگر دانش سازمانی مجموعه دانش فردی اعضای سازمان است که به عنوان یک پایگاه دانش عمل کرده و یانگر تعامل و تبادل میان اعضای سازمان است. این دانش مجموعه‌ای از فرهنگ سازمانی، دانش ضمنی افراد، فرآیندها و رویه‌های کاری است (حسنوی و همکاران، ۱۳۹۱). برای آنکه سازمان‌ها بتوانند به سازمانی دانش آفرین تبدیل شوند بایستی ویژگی‌هایی اعم از: ساختار سلولی یعنی داشتن ساختار سازمانی که منعطف باشد، زیرا ساختار سازمانی در مقابل تغییر خواهد بود. خود مدیریتی، برای انجام خلاقیت زیرا لازمه آن داشتن امکان جریان آزاد اطلاعات از بالا به پایین و بر عکس است. کارآفرینی، برای بقا در یک اقتصاد دانش محور همه باید کارآفرین باشند. سیستم تشويق و پاداش، زیرا در یک سازمان به سیستم پاداش برای افزایش حس تعلق سیستمی نیازمندیم. مخازن دانش غنی، زیرا سیستم باید به دانش به عنوان قابلیت کلیدی نگاه کند و لذا به مهارت نیاز دارد نه افرادی با اطلاعات عمومی. رهبری مشارکتی به دلیل مدیران کمتر نقش نظرتی به عهده بگیرند و بیشتر نقش هدایت کنندگی داشته باشند (جاتیندر و سوشیل^۳، ۱۳۹۰) از آنجا که یادگیری سازمانی نقش مؤثری که بر مدیریت دانش و بالعکس دارد. از آنجا که در این تحقیق به آن دسته از مؤلفه‌های مدیریت دانش که مبتنی بر یادگیری سازمانی است پرداخته شده است. تعاریفی از یادگیری سازمانی که تأثیر بسزایی در فرآیند مدیریت دانش و پیاده‌سازی آن دارد ارائه می‌شود. یادگیری سازمانی مجموعه اقداماتی است که به یادگیری کارکنان می‌انجامد و در برگیرنده رفتار سازمانی مشخص است. یادگیری سازمانی به

^۱.Jatinder and Sushil

رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی خلاصه تحقیقاتی وجود داشته و هنوز مدلی از مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت‌های یادگیری سازمانی ارائه نشده است. بنابراین موضوع تحقیق از این حیث حائز اهمیت و انجام آن ضروری است. لذا با ارائه این مدل در شهرداری اصفهان می‌توان میزان کارآمدی را افزایش داده و به

یکی از اساسی‌ترین نیازهای آن یعنی سازمانی منعطف و همراه با تکنولوژی‌های روز و دانش آفرین، جامه عمل پوشید.

سوالات تحقیق:

۱- مؤلفه‌های مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی کدامند؟

۲- اولویت‌بندی مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی چگونه است؟

روش پژوهش

روش تحقیق در این پژوهش روش ترکیبی (کیفی-کمی) است. روش ترکیبی، روشنی است که محقق در آن در جمع آوری و تحلیل داده‌ها، ترکیب یافته‌ها و نتیجه‌گیری در مورد یک موضوع خاص، از هر دو رهیافت کمی و کیفی استفاده می‌کند. این پژوهش در دو بخش انجام گردید. بخش اول بخش کیفی و بخش دوم بخش کمی. در فاز اول بخش کیفی اکتشافی، ابتدا محقق با مطالعه کتب و مقالات مربوط به مدیریت دانش، یادگیری سازمانی و مدیریت دانش با رویکرد قابلیت سازمانی اقدام به استخراج مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی نموده و سپس به وسیله کدگذاری این مؤلفه‌ها را دسته‌بندی کرده است. لازم بذکر است که در بخش کیفی جهت طراحی پرسشنامه و به منظور جمع آوری اطلاعات کمی، محقق از روش استقرایی استفاده نموده است و پرسشنامه مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی با ۶ بعد استراتژی و ساختار سازمانی، فرهنگ سازمانی، فناوری اطلاعات، منابع انسانی و مدیریت، فرآیندهای

رهبری و قوانین و مقررات معرفی کرد. عبود و الوهادیان^۴ (۲۰۱۵) در تحقیق خود به طراحی مدلی جهت کمک به افزایش اقدامات مدیریت دانش در محیط‌های مقاوم در برابر تغییر پرداخته و نشان دادند که مقولات فرهنگ اعم از اتخاذ استراتژی‌های ترغیب کننده، رهبری مشارکتی و فرآیندها اعم از زیر ساخت‌های مدیریت دانش، کیفیت فرآیندهای مدیریت دانش و سطوح استفاده از مدیریت دانش بر یادگیری و نوآوری مؤثر بوده و همچنین بر ارزیابی عملکرد یک سازمان اثرگذار است. اولوگبول (۲۰۱۵) در تحقیق خود مدلی نظری برای فرآیند مدیریت دانش در ارتباط با نوآوری سازمانی ارائه کرده است. در این مدل محقق ابعاد مختلف سازمانی به ویژه بعد منابع انسانی آن هم نگرش‌ها و رفتارهای کارکنان در این خصوص را بررسی کرده است. در این مقاله متغیرهای نگرشی (رضایت شغلی و تعهد سازمانی) و متغیرهای رفتاری (رفتارهای سازمانی و اشتغال کارکنان) و تأثیر آن بر فرآیند مدیریت دانش (کشف، ذخیره، تسهیم و کاربرد) و سپس تأثیر بر قابلیت نوآوری سازمانی را بررسی و به ارتباط قابل توجه آنها با هم اشاره کردند. هوبی (۲۰۱۳) در تحقیق خود بیان داشته مدیریت دانش بر سه بعد از ابعاد عملکرد سازمانی اعم از عملکردهای مالی، تجاری و مشارکتی تأثیر قابل توجهی دارد. لوپز و آنگل^۵ (۲۰۱۱) در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که استراتژی دانش از طریق ثبت و درونی سازی دانش بر نوآوری و عملکرد سازمانی بطور مستقیم اثرگذار است. در این تحقیق نقش مدیریت دانش بر خلاقیت و در نهایت بر عملکرد سازمانی مشخص شده است.

بر اساس این تحقیق، سازمان‌ها می‌پذیرند که با استفاده از مدیریت دانش خواهند توانست بیش از پیش نوآور شوند و فرآیندهای درون سازمان را چه از حیث اقدامات و چه از حیث نیروی انسانی ارتقا بخشنند. لیندر و والد^۶ (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان "عوامل موفقیت در مدیریت دانش در سازمان‌های معاصر" نشان دادند که علاوه بر تکنولوژی اطلاعات عواملی نظیر فرهنگ سازمانی تأثیرات بسزایی بر مدیریت دانش دارد. آنها همچنین در تحقیق خود به انجام اقدامات اصلاحی در خصوص فقدان حافظه سازمانی در سازمان‌ها اشاره کردند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که در زمینه موضوع تحقیق یعنی ارائه مدل مدیریت دانش با

^۴ Lindner and Wald

^۴ Abaoud and Alluhaidan

^۵ López and Ángel

دانشی، فرآیندهای سازمانی ساخته شد. در فاز دوم بخش کیفی به کمک خبرگان موضوعی (دانشگاهی و سازمانی) مؤلفه‌های

مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی به وسیله تحلیل عاملی تأییدی، توسط گروه خبره تأیید شد. بدین صورت که برخی از گوییه‌ها حذف و برخی از گوییه‌ها اضافه شد. سپس محقق اقدام به ساختن پرسشنامه بسته پاسخ نمود. برای بررسی روایی آن از ضریب توافقی استفاده شد و روایی آن تأیید گردید (در روایی ضریب توافقی، متخصصان رشته‌های مذکور با تجربیات خود پیرامون موضوع مورد پژوهش، تمام مؤلفه‌های مورد بررسی را تأیید کردند).

جامعه آماری این تحقیق در بخش کیفی شامل خبرگان دانشگاهی و سازمانی شاغل در شهرداری مناطق، سازمان‌ها و معاونت‌های وابسته به آن خواهد بود که به دلیل هتروژن بودن جامعه آماری، محقق اقدام به انتخاب ۳۵ نفر خبره شامل ۱۰ نفر دانشگاهی و ۲۵ نفر سازمانی در سطح مدیران، رؤسا و مسئولین نمود. در بخش کمی، جامعه آماری شامل کارکنان سازمان‌ها، معاونت‌ها و مناطق پانزده گانه شهرداری اصفهان می‌باشد که دارای مدارک کارشناسی به بالا هستند. حجم جامعه آماری در بخش کمی ۲۹۵۸ نفر (مناطق: ۱۴۰۵، معاونت‌ها ۴۴۲، سازمان‌ها: ۱۰۸۵ نفر) بودند.

در بخش کمی با توجه به اهمیت موضوع مدیریت دانش از کارکنان با مدرک لیسانس به بالا در شهرداری استفاده گردید که تعداد آنان ۲۹۸۵ نفر بود و حجم نمونه از روش کوکران ۳۷۹ نفر با آلفای ۰.۵ محاسبه گردیده است.

$$n = \frac{\frac{1.96^2 * 0.5 * 0.5}{0.05^2}}{1 + \frac{1}{2985} \left(\frac{1.96^2 * 0.5 * 0.5}{0.05^2} - 1 \right)} = 379 \quad (1)$$

در بخش کمی از نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای استفاده شد. با توجه به اینکه این پژوهش در مناطق ۱۵ گانه شهرداری اصفهان و سازمان‌های وابسته به آن انجام می‌شود و از آنجا که میزان تجارت در درون هر یک از گروه‌ها بیشتر بود.

به منظور بررسی پایایی پرسشنامه استفاده از ضریب آلفای کرونباخ پایایی آن ۰.۹۰ براورد شد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو سطح آمار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی و ترسیم جداول) و استنباطی، آزمون تی و آزمون فریدمن انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

جهت سنجش میزان برآذش شاخص‌های توسط سازه مورد نظر، از بارهای عاملی استفاده می‌گردد. بارهای عاملی از طریق محاسبه مقدار همبستگی شاخص‌های یک سازه با آن سازه محاسبه می‌شوند که اگر این مقدار برابر و یا بیشتر از مقدار ۰/۴ شود (هالند، ۱۹۹۹) مؤید این مطلب است که واریانس بین سازه و شاخص‌های آن از واریانس خطای اندازه‌گیری آن سازه بیشتر بوده و پایانی در مورد آن مدل اندازه‌گیری قابل قبول است.

در تحقیق حاضر با توجه به بارهای عاملی هیچ یک از گوییه‌ها حذف نشد.

جدول ۱. توریع جمعیت شناختی داده‌های پژوهش

نوع داده	تعداد نفر	نوع داده	تعداد نفر
بی‌پاسخ	۹	بی‌پاسخ	۶
کمتر از ۵ سال	۳۳	مرد	۱۰
۱۰ تا ۱۵ سال	۹۹	زن	۱۵۳
۱۵ تا ۲۰ سال	۱۴۰	بی‌پاسخ	۳
۲۰ تا ۲۵ سال	۸۱	کمتر از ۳۰ سال	۲۴
بیشتر از ۲۰ سال	۱۷	۳۰ تا ۳۵ سال	۴۰
بی‌پاسخ	۱۴	سال	۱۰۷
کارشناس	۲۱۲	بی‌پاسخ	۵۰ تا ۴۱
کارشناس	۱۰۹	کارشن	۲۰۸
مسئول	۰	اسی	۰
مدیر	۱۸	کارشن	۱۵۸
معاون	۲۶	اسی	۰
		ارشد	۷
		دکتری	۱
			۱/۸

نتایج جدول (۱) نشان می‌دهد ۵۸ درصد از شرکت کنندگان در

	پذیرش/عد	مقدار	مقدار	اختص	شاخص ها
م پذیرش	بدست	قابل	ار	آمده	قبول
پذیرش	۰,۹۶۴	≥۰,۹	GFI ^۷	شاخص	نیکویی
					برازش
پذیرش	۰,۹۱۶	≥۰,۹	AGFI ^۸	شاخص	اصلاح شده
					برازش
پذیرش	۰,۹۸۴	≥۰,۹	CFI ^۹	شاخص	نیکویی
					برازش
پذیرش	۰,۹۶۷	≥۰,۹	RFI ^{۱۰}	شاخص	تطبیقی
					برازش
پذیرش	۲,۶۱۱	≤۳	CMI N/D F ^{۱۱}	شاخص	نسبی
					کای اسکوئر
پذیرش	۰,۰۹۸	≤۱	RMS EA ^{۱۲}	شاخص	بهنجار شده
					ریشه
					میانگین
					خطای
					برآورد

شاخص های برازش مدل معادله ساختاری در شکل جدول شماره ۳ بیان شده است.

همان‌طور که در جدول فوق مشخص است شاخص های برازش مدل معادله ساختاری مورد تأیید قرار گرفته است. نتایج نشان داد که ضریب تأثیر فرهنگ سازمانی بر مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی ۰/۸۸، ضریب تأثیر فناوری بر مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی ۰/۶۸، ضریب تأثیر مدیریت و منابع

پژوهش مرد و ۴۰/۴ درصد دیگر زن هستند. سن ۶۴/۶ درصد

شرکت کنندگان در پژوهش ۳۰ تا ۴۰ سال است. تحصیلات ۵۴/۹ درصد شرکت کنندگان در پژوهش کارشناسی و سابقه خدمت ۳۶/۹ درصد از شرکت کنندگان در پژوهش ۱۱ تا ۱۵ سال است. پست سازمانی ۵۵/۹ درصد از شرکت کنندگان در پژوهش کارشناسی است.

جدول ۲. مقایسه میانگین و انحراف معیار ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی

عوامل	میانگین	انحراف معیار
استراتژی و ساختار سازمانی	۲/۷۳	۰/۶۹
فرهنگ سازمانی	۲/۷۰	۰/۷۹
فناوری اطلاعات	۲/۹۱	۰/۷۳
منابع انسانی و مدیریت	۲/۷۴	۰/۶۶
فرآیندهای دانش	۲/۷۲	۰/۷۰
فرآیندهای سازمانی	۲/۸۵	۰/۷۷

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که از نظر پاسخگویان، بالاترین میانگین با ۲/۹۱ مربوط به فناوری اطلاعات و پایین ترین میانگین با ۲/۷۰ مربوط به فرهنگ سازمانی بوده است.

در نمودار زیر مدل معادله ساختاری بر اساس مدل مفهومی نتایج نشان داد مدیریت دانش به عنوان یک متغیر پنهان تحت تأثیر متغیرهای مختلفی قرار دارد. در این تحقیق پژوهشگر بر این باور است که می‌توان با شش متغیر استراتژی و ساختار سازمانی، فرهنگ سازمانی، فناوری اطلاعات، منابع انسانی و مدیریت، فرآیندهای دانشی و فرآیندهای سازمانی بخش مهمی از واریانس مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی را تبیین نمود. هر کدام از متغیرهای پنهان در مدل با استفاده از چند معروف (شاخص ها) اندازه‌گیری می‌شود.

^۷Relative fit index

^۸Normed chi-square

^۹Root mean squared error of appromiation

^{۱۰}Goodness-of-fit index

^{۱۱}Adjust goodness-of-fit index

^{۱۲}Comparative fit index

۰/۰۱	۳۷۸	-۷/۷۰۷	۰/۶۶	۲/۷۴	منابع انسانی و مدیریت فرآیندهای دانش
۰/۰۱	۳۷۸	-۷/۸۱۳	۰/۷۰	۲/۷۲	فرآیندهای سازمانی
۰/۰۱	۳۷۸	-۳/۸۲۵	۰/۷۷	۲/۸۵	منابع انسانی و مدیریت فرآیندهای سازمانی

بر اساس یافته‌های جدول (۴) میانگین میزان استراتژی و ساختار سازمانی، فرهنگ سازمانی، فناوری اطلاعات، منابع انسانی و مدیریت، فرآیندهای دانشی، فرآیندهای سازمانی از مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری ۲/۷۳، ۰/۹۰، ۲/۷۰، ۲/۷۴، ۲/۸۵ می‌باشد. از آنجایی که قدر مطلق t محاسبه شده از جدول بزرگتر است. بنابراین میزان استراتژی و ساختار سازمانی از مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری، کمتر از سطح متوسط می‌باشد.

جهت رتبه‌بندی مؤلفه‌های مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی از آزمون فریدمن استفاده شده که نتایج در جداول ۵ و ۶ آورده شده است.

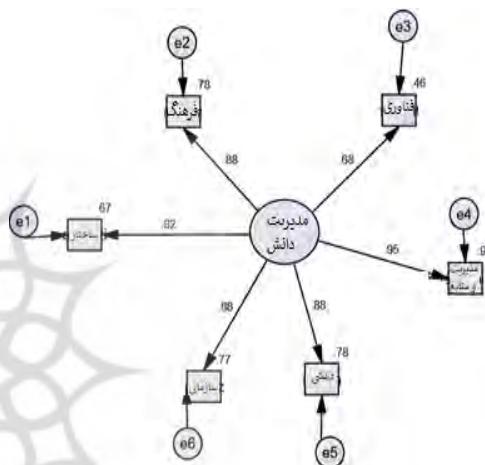
جدول ۵. میانگین رتبه‌بندی ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی

میانگین رتبه بندی	مؤلفه ها
۳/۳۶	استراتژی و ساختار سازمانی
۳/۲۴	فرهنگ سازمانی
۳/۹۲	فناوری اطلاعات
۳/۳۳	منابع انسانی و مدیریت
۳/۲۸	فرآیندهای دانش
۳/۸۸	فرآیندهای سازمانی

نتایج جدول ۵ میانگین رتبه‌بندی ابعاد نشان می‌دهد فناوری اطلاعات بالاترین و فرهنگ سازمانی پایین‌ترین رتبه را به خود اختصاص داده است.

جدول ۶. آزمون فریدمن ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی

انسانی بر مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی ۰/۹۵ ضریب تأثیر فرآیندهای دانشی بر مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی ۰/۸۸، ضریب تأثیر فرآیندهای سازمانی بر مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی ۰/۸۸ و ضریب تأثیر استراتژی و ساختار سازمانی بر مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی ۰/۸۲ بوده است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت در شهرداری اصفهان بیشترین تأثیر بر مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی مربوط به مؤلفه‌ی مدیریت و منابع انسانی با ۰/۹۵ و کمترین ضریب تأثیر مربوط به فناوری با ۰/۶۸ بوده است.



جدول ۴. مقایسه میانگین میزان استراتژی و ساختار سازمانی‌های از مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری با میانگین فرضی ۳

مؤلفه	میانگین انحراف	t	سطح	درجه	معناداری آزادی	معناداری	میانگین رتبه بندی
استراتژی و ساختار							
سازمانی							
فرهنگ	۰/۰۱	۳۷۸	-۷/۷۷۶	-۷/۷۷۶	۰/۶۹	۲/۷۳	۳/۳۶
سازمانی	۰/۰۱۵	۳۷۸	-۲/۴۴۰	-۲/۴۴۰	۰/۷۳	۲/۹۰	۳/۲۴
فناوری							
اطلاعات							

تعداد	۳۷۹
مقدار خی دو	۵۳/۴۴۲
درجه آزادی	۵
سطح معناداری	۰/۰۱

روان بودن جریان اطلاعات، تفویض اختیار و تصمیم‌گیری را روشن می‌سازد بنابراین باید توان تسريع و تسهیل تصمیم‌گیری، واکنش مناسب نسبت به محیط و حل تعارضات بین واحدها را داشته باشد. سیر گذار و تکامل سازمان‌ها به سازمان‌های ارگانیک، منعطف، مسطح و غیر متتمرکز نشان می‌دهد که ابعاد تشکیل دهنده آنها باید چیزی فراتر از ابعاد سازمان‌های سلسله مراتبی و رسمی باشد. در این گونه سازمان‌ها روابط غیررسمی می‌توانند نقش مهمی در ساختاردهی سازمانی ایفا کنند. این روابط جنبه مهمی از تفاوت بین ساختارهای مکانیکی و ارگانیکی را تشکیل می‌دهند. بنابراین با ورود به یک فضای دانشی سازمان‌ها برای بدست آوردن فرصت در محیط پویا باید انطباق پذیرتر و منعطفتر باشند. ادراکات سنتی که در ساختار سازمانی وجود دارد در مواجهه با چالش‌ها و نیازهای جدید اقتصاد دانشی با شکست روبرو می‌شوند. به هر حال برای توسعه و ترسیم اشکال ساختاری جدید که بتواند نیازهای جدید محیط دانش محوری را برآورده سازند به کمک ابعاد ساختاری سطح بالاتری نیاز است. برخی از مهم‌ترین الزامات ساختاری برای مدیریت موثر دانش در سازمان عبارتند از کاهش مرزها، سیالیت، تعامل و انعطاف پذیری. در نهایت بر اساس یافته‌های جدول (۴) میانگین نمره پاسخ مربوط به مؤلفه "استراتژی t و ساختار سازمانی" ۲/۷۳ می‌باشد و از آنجایی که قدر مطلق t محاسبه شده (۷/۷۷۶) از t جدول بزرگتر است. بنابراین میزان استراتژی و ساختار سازمانی در شهرداری اصفهان از حد متوسط کمتر است. نتایج حاصل از این پژوهش با پژوهش انجام شده توسط (منوریان، ۱۳۸۶)، (سنگه، ۱۳۸۰) و (دفت، ۱۳۷۷) هم خوانی دارد.

فرهنگ سازمانی سیستمی از استنباط مشترک است که اعضاء نسبت به یک سازمان دارند و همین ویژگی موجب تفکیک دو سازمان از یکدیگر می‌شود. بنابراین مدیریت دانش یکی از راههای بهبود بخشیدن به شرایط بقاء سازمان است و زمانی به طور موفقیت آمیز در سازمان اجرا می‌گردد که از قبل زمینه

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهند که نتایج حاصل بین مجموعه رتبه‌های شش گانه ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی در سطح $p < 0.01$ معنی دار است (مقدار خی دو ۵۳/۴۴۲). لذا سؤال تحقیق مبنی بر این که تفاوت معنی داری بین مجموعه نمرات ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی وجود دارد، تأیید می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

تحقیق حاضر به تعیین مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری در شهرداری اصفهان پرداخته است. بر اساس یافته‌های تحقیق ۶ مؤلفه استراتژی و ساختار سازمانی، منابع انسانی و مدیریت، فناوری اطلاعات، فرآیندهای دانشی، فرآیندهای سازمانی، فرهنگ سازمانی در ارتباط با مدل مذکور شناسایی گردید سوال اول: مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی کدامند؟

براساس یافته‌های جدول (۴) مربوط به مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی، میزان میانگین مؤلفه‌های استراتژی و ساختار سازمانی، فرهنگ سازمانی، فناوری اطلاعات، منابع انسانی و مدیریت، فرآیندهای دانشی، فرآیندهای سازمانی از مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری ۲/۷۳، ۲/۹۰، ۲/۷۰، ۲/۷۲، ۲/۸۵، ۲/۷۴ است که به طور معنی داری در شهرداری اصفهان همگی از حد متوسط کمتر هستند و شهرداری لازم است به زیرساخت‌های پیاده سازی مدیریت دانش مبتنی بر رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی بیشتر توجه کند. در تبیین این سؤال می‌توان گفت از آنجا که استراتژی چشم انداز و اهداف‌بند مدت سازمان را تعیین و ساختار سازمانی، چهارچوب روابط حاکم بر مشاغل، سیستم‌ها و فرآیندهای عملیاتی را مشخص کرده و مجموعه راههایی را جهت شکسته شدن کار به وظایف مشخص ارائه می‌کند در مدیریت دانش نقش بسزایی را به عهده دارد. ساختار سازمانی به الگوهای روابط درونی سازمان، اختیار و ارتباطات دلالت دارد و روابط، کانال‌های ارتباط رسمی، کمک به

باکیفیت، بدون وجود کارکنان و مدیران دانشی و استفاده صحیح از این منابع ارزشمند دشوار است. چنانچه سازمان‌ها جهت کسب مزیت رقابتی نیاز به مدیریت دانش داشته باشند و در عصر دنایی که تفکر و اندیشه عامل تمایز و برتری شناخته شده است، جوامعی توسعه می‌یابند که از حیاتی‌ترین عامل تولید یعنی منبع انسانی و مدیریت صحیح حداکثر بهره برداری را بنمایند. می‌توان گفت رمز موفقیت سازمان‌ها استفاده از مدیران دانشی است که با تربیت دانشکاران در سازمان‌های دانش محور امروزی بتوانند به شکلی مناسب و برانگیزاننده شرایط مطلوب کار را برای افراد فراهم می‌کنند. این در حالی است که نیروی انسانی نقش اساسی در فرآهنم آوری، ذخیره، پردازش، بازیابی، اشاعه، تسهیم و کاربرد دانش داشته و مدیران دانش نیز از طریق برگزاری جلسات آموزشی و توجیهی برای مدیران و کارکنان در راستای با اهمیت جلوه دادن دانش، در جریان قرار دان آنها از چشم انداز، اهداف و راهبردهای مدیریت دانش، ایجاد جو اعتماد و فرهنگ سازمانی در خصوص تغییرپذیری و افزایش سطح ریسک‌پذیری کارکنان و تشویق کارکنان کلیدی و دانشی می‌توانند نقش مهمی را در پیاده‌سازی مدیریت دانش ایفا نمایند. در نهایت بر اساس یافته‌های جدول (۴-۲۳) میانگین نمره پاسخ مؤلفه "منابع انسانی و مدیریت" ۲/۷۴ است. از آنجایی که قدرمطلق t محاسبه شده (۷/۷۰۷) از t جدول بزرگتر است. بنابراین در شهرداری اصفهان مؤلفه "منابع انسانی و مدیریت" به عنوان یکی از ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری، کمتر از سطح متوسط است. نتایج حاصل از این تحقیق با نتایج حاصل از تحقیقات انجام شده توسط (سرلک، ۱۳۹۴)، (دانایی فرد، ۱۳۹۴)، (روایی، ۱۳۹۳) و (پرچ، ۱۳۹۲) هم خوانی دارد.

از آنجا اهمیت دانش در ارائه خدمات بهتر به مشتری، کاهش زمان لازم جهت انجام عملکردهای سازمانی، انجام فعالیت با

فرهنگی مناسب با این نظام بسترسازی شده باشد؛ چرا که هدایت نمودن دانش موجود در سازمان یک امر انسانی است و به طور کامل مربوط به منابع انسانی می‌شود و تابعی از فرهنگ کارکنان سازمان می‌باشد. بنابراین سازمان‌ها باید برای اجرای موفق مدیریت دانش، فرهنگ مناسب با آن را ایجاد نموده و براساس آن عمل نمایند و مؤلفه‌های فرهنگ سازمانی اعم از حمایت مدیریت، خلاقیت فردی، سبک رهبری، تعلق سازمانی و سازش با تعارض بایستی به هنگام پیاده سازی مدیریت دانش مورد توجه قرار گیرد. در نهایت بر اساس یافته‌های جدول (۴) میانگین نمره پاسخ مربوط به مؤلفه میزان فرهنگ سازمانی ۲/۷۰ می‌باشد و از آنجایی که قدرمطلق t محاسبه شده (۷/۴۱۳) از t جدول بزرگتر است. بنابراین میزان فرهنگ سازمانی در خصوص پیاده‌سازی مدیریت دانش در شهرداری اصفهان کمتر از سطح متوسط می‌باشد. بنابراین وجود یک فرهنگ سازمانی که به خوبی بتواند تغییرات را در سازمان حمایت کند ضروری می‌نماید. نتایج حاصل از این پژوهش با پژوهش‌های انجام شده توسط (پژوهان، ۱۳۹۰)، (صادقی، ۱۳۸۳)، (نیک پور، ۱۳۹۰) و (زمانی، ۲۰۱۱) هم خوانی دارد.

فناوری اطلاعات نقش بسزایی در موفقیت سازمان‌ها به ویژه در امر مدیریت دانش دارد. این فناوری افراد و گروه‌ها را دور هم جمع می‌کند تا به شکل تیم‌های مجازی و جامعه مجازی به تبادل اطلاعات و دانش بپردازند. اگر چه دانش به طور انحصاری محصول فناوری نیست اما فناوری اطلاعات به طور قابل ملاحظه‌ای در ایجاد دانش و انجام فرآیندهای مبتنی بر آن مؤثر بوده است. در نهایت بر اساس یافته‌های جدول (۴) میانگین میزان فناوری اطلاعات ۲/۹۰ می‌باشد. از آنجایی که قدرمطلق t محاسبه شده (۲/۴۴۰) از t جدول بزرگتر است. بنابراین میزان فناوری اطلاعات در شهرداری اصفهان، کمتر از سطح متوسط می‌باشد. نتایج حاصل از این پژوهش با پژوهش‌های انجام شده توسط (صادق زاده، ۱۳۹۰) و (حسن زاده، ۱۳۸۶) هم خوانی دارد.

دانش به عنوان منبعی ارزشمند و استراتژیک به عنوان یک دارایی برای سازمان‌ها مطرح است و ارائه محصولات و خدمات

دانشی تولید و توسط ابزار فناوری اطلاعات گسترش می‌یابد؛ تسهیم دانش : به اشتراک گذاری دانش موجود و انتقال آن به محل مورد نیاز، به گونه‌ای که در سازمان قابل دسترسی و استفاده باشد. در این مرحله دانش از سطح فردی به سطح دانش گروهی و سرانجام به سطح دانش سازمانی انتقال می‌یابد. استفاده از دانش: کاربرد دانش در موقعی که به آن نیاز است؛ نگهداری دانش : ذخیره و نگهداری و روز آمد کردن دانش؛ ارزیابی دانش: در این مرحله دانش موجود به منظور تعیین و یا اصلاح هدف ارزیابی می‌شود. بنابراین توجه به فرآیندهای دانشی به عنوان یکی از ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی از اهمیت بالای برخوردار است. در نهایت می‌توان گفت که بر اساس یافته‌های جدول (۴) میانگین نمره پاسخ "فرآیندهای دانش" به عنوان یکی از مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی $t = 2/72$ است. از آنجایی که قدرمطلق t محاسبه شده ($7/813$)- $(7/825)$ - $(3/825)$ از جدول بزرگتر است. بنابراین مولفه فرآیندهای دانش به عنوان یکی از مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی در شهرداری اصفهان، کمتر از سطح متوسط می‌باشد. نتایج حاصل از این تحقیق با تحقیقات انجام شده توسط (مارویک، ۲۰۰۱)، (هاسلیندا، ۲۰۰۹) و (نیومن، ۱۹۹۹) هم خوانی دارد.

سوال دوم: رتبه‌بندی مؤلفه‌های مدیریت دانش با رویکرد قابلیت یادگیری سازمانی کدامند؟

بر اساس رتبه‌بندی که از طریق آزمون فریدمن انجام شده و نتایج آن در جداول شماره جداول ۵ و ۶ آمده است، استراتژی و ساختار سازمانی با میانگین رتبه $3/36$ ، فرهنگ سازمانی با میانگین رتبه $3/24$ ، فناوری اطلاعات با میانگین رتبه $3/92$ ، منابع انسانی و مدیریت با میانگین رتبه $3/33$ ، فرآیندهای دانش با میانگین رتبه $3/88$ و فرآیندهای سازمانی با میانگین رتبه‌بندی $3/28$ تعیین شدند. نتایج نشان داد فناوری اطلاعات بالاترین و فرهنگ سازمانی پایین‌ترین رتبه را در شهرداری اصفهان به خود اختصاص داده است. نتایج حاصل بیانگر آن بود که بین مجموعه رتبه‌های شش گانه ابعاد مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری سازمانی

حدائق مخارج و دارایی ثابت، کاهش زمان توسعه محصولات، بهبود خدمات به مشتری، افزایش توانایی کارکنان و تفویض اختیار به آنان، نوآوری در خدمات و محصولات در جهت کیفیت بالاتر، بالا بردن انعطاف پذیری و تطابق با محیط، به دست آوردن اطلاعات، توزیع، تسهیم و کاربرد آن خلاصه می‌شود، لذا رسیدن به این مهم جز از طریق تعیین فرآیندها و اقدامات سازمانی مطلوب و دانش محور امکان پذیر نخواهد بود. در نهایت می‌توان گفت بر اساس یافته‌های جدول (۴) میانگین نمره پاسخ "فرآیندهای سازمانی" به عنوان یکی از مؤلفه‌های مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری $3/15$ می‌باشد. از آنجایی که قدرمطلق t محاسبه شده ($3/825$) از t جدول بزرگتر است. بنابراین میزان فرآیندهای سازمانی به عنوان یکی از مؤلفه‌های مدیریت دانش مبتنی بر قابلیت یادگیری، در شهرداری اصفهان کمتر از سطح متوسط است. نتایج حاصل از این تحقیق با تحقیقات انجام شده توسط (لیراس، ۲۰۰۲)، (ربیعی، ۱۳۹۳)، (حسنوی، ۱۳۹۱)، (مرتیز، ۲۰۰۳) و (کینگ، ۲۰۰۹) هم خوانی دارد.

فرآیند دانش شامل ۸ مرحله است و متشکل از دو چرخه درونی و بیرونی است. چرخه درونی به وسیله بلوک‌های کشف (شناسایی)، کسب، توسعه، تسهیم، کاربرد (بهره برداری) و نگهداری از دانش ساخته می‌شود و چرخه بیرونی شامل بلوک‌های اهداف دانش و ارزیابی آن است که سیکل مدیریت دانش را مشخص می‌نماید. این دو چرخه توسط فرآیند بازخور کامل می‌شود. نحوه عملکرد عبارت است از هدف‌های دانش که شامل الف) سطح استراتژیک: نگهداری سازمان بر اساس مدیریت دانش و تغییر و اصلاح فرهنگ و سیاست‌های سازمان ب) سطح عملیاتی: فرآیندهای شناسایی، کاربرد، انتشار و نگهداری دانش. این سطح در راستای اهداف سازمان طراحی و به مرحله اجرا در می‌آید. شناسایی دانش: آیا می‌دانیم که چه می‌دانیم؟ کسب دانش: کسب دانش از بازارهای داخلی و خارجی؛ تولید و توسعه دانش: طی این فرآیند دانش از طریق فعالیت‌های افراد و انجام فرآیندهای

مدیریت دانش نتیجه دو تحول بزرگ یعنی کوچکسازی و توسعه فناوری است. از آنجا که در برگیرنده کلیه فرآیندهای مربوط به تولد و گردآوری تا اشاعه و کاربرد دانش می‌باشد. در جامعه اطلاعاتی امروز، فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی نقش بسزایی در بروز آن خواهد داشت. این دو ابزار عامل مهمی در رشد دانش و اجرای آن در سیستم تلقی می‌گردد. بر اساس پژوهش انجام شده شناخت قابلیت‌های فناوری، ایجاد زیرساخت‌های مناسب، تهیه پایگاه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی، ایجاد سیستم‌های مدیریت اطلاعات جهت استفاده مدیران در فرآیند تصمیم گیری، امکان دسترسی به اطلاعات، آموزش مهارت‌های لازم جهت استفاده از تکنولوژی و فناوری، استفاده از فضای مجازی جهت تبدیل دانش ذهنی به عینی امری ضروری است. سازمانی می‌تواند کارآمد باشد که دارای فرهنگ سازمانی مناسب و پویا بوده و مدیریت و نیروی انسانی آن، براساس دانش محوری و دانش بنیانی عمل نماید. امروزه در اکثر کتب مدیریت، به اصطلاحات منابع انسانی و مدیریت منابع انسانی برخورد می‌کنیم. به نظر محقق، اصطلاحات مزبور، اصطلاحات مناسب نیستند چون منابع انسانی سازمان‌ها در درون سازمان‌ها نیستند، بلکه در بیرون سازمان قرار دارند. بنابراین مدیریت منابع انسانی، توسط مدیران برون سازمانی و محیط سازمانی مانند سازمان مدیریت توسعه و سرمایه نیروی انسانی ریاست جمهوری و مؤسسات و دانشگاه‌های تربیت‌کننده مدیران و به عبارت دیگر، بازار کار نیروی انسانی صورت می‌گیرد.

مدیریت دانش رهیافتی یکپارچه به مدیریت کل سرمایه‌های فکری سازمان است. نه تنها دانش عیان مورد استفاده سازمان بلکه دانشی که در اذهان کارکنان نهفته است نیز همین ویژگی را دارد. بنابراین کلیه اقدامات موجود بایستی فرآیند گردآوری، تولید، ذخیره، اشاعه، بازیابی، تسهیم، کاربرد و ارزیابی دانش را حمایت نماید. بر اساس یافته‌های تحقیق از آنجا که در رابطه با این مولفه در شهرداری اصفهان پایین‌ترین میانگین نمره پاسخ به گوییه در این سازمان با ذخیره‌سازی مناسب دانش، با از دست رفتن دانش جلوگیری می‌شود اختصاص داده شده است.

در سطح $p < 0.05$ معنی دار است (مقدار خی دو $53/442$). در تبیین این سوال می‌توان گفت از آنجا که این ابعاد نقش مهمی در مدیریت دانش ایفا می‌کنند بایستی در شهرداری اصفهان به تقویت این پارامترها توجه کرد. تا بتوان سازمانی یادگیرنده و دانش محور در سایه وجود مدیران دانشی و کارکنانی در جایگاه دانشکار به وجود آورد. نتایج حاصل از این تحقیقات انجام شده توسط (لیتراس، ۲۰۰۲)، (ربیعی، ۱۳۹۳)، (حسنوی، ۱۳۹۱)، (مرتینز، ۲۰۰۳) و (کینگ، ۲۰۰۹) هم خوانی دارد.

در پایان پیشهاد می‌گردد:

از آنجا که الزامات عصر دنایی، موجب ظهور و توسعه سازمان‌های دانش محوری شده است که برخی ویژگی‌های آنها تفاوت‌هایی اساسی با ساختارهای سنتی سلسله مراتبی دارد. شاید مهم‌ترین تفاوت‌ها نقش مهم و تعیین کننده ساختار غیررسمی در این سازمان‌ها باشد که در سازمان‌های سنتی کمتر به آن توجه شده است. پس بایستی به حل این مشکل از طریق تعیین اهداف دانشی و معماری دانش همچنین ارائه آموزش‌های لازم در این خصوص و تعریف ارتقای کارکنان در چشم انداز سازمان و ایجاد تفکر سیستمی و داشتن چشم انداز مشترک مبادرت ورزید.

مدیریت دانش که یکی از راههای بهبود بخشیدن به شرایط بقاء سازمان است، زمانی به طور موافقیت آمیز در سازمان اجرا می‌گردد که از قبل زمینه فرهنگی مناسب با این نظام بسازنده شده باشد؛ چرا که هدایت نمودن دانش موجود در سازمان یک امر انسانی است و به طور کامل مربوط به منابع انسانی می‌شود و تابعی از فرهنگ کارکنان سازمان می‌باشد. بنابراین سازمان‌ها باید برای اجرای موفق مدیریت دانش، فرهنگ مناسب با آن را ایجاد نموده و براساس آن عمل نمایند. برای ایجاد زمینه مناسب جهت اجرای مدیریت دانش در شهرداری اصفهان توجه به عواملی از قبیل ایجاد جو اعتماد، اعطای پاداش و ارتقای افراد خلاق و نوآور، فرهنگ سازی در خصوص رهبری مشارکتی، فرهنگ‌سازی در خصوص تسهیم دانش، تشویق به دانش پژوهی، تشویق دارندگان دانش کلیدی در سازمان، تغییرپذیری و رسیک‌پذیری، دادن حق خطاب به پرسنل در سازمان ضروری است.

فرآیندها و اقدامات سازمان تعیین نمایند. روش اندازهگیری و معیارهای انتخابی باید به گونه‌ای باشند که نوسانات شاخص‌های کلیدی عملکرد سازمان را در بازه‌های زمانی مشخص به درستی توجیه و تفسیر نمایند. از طرف دیگر نتایج شاخص‌های کلیدی رهنمود لازم را در جهت توسعه و بهبود سیستم دانش سازمانی به مدیریت ارائه نماید. میزان استفاده از موقفيت‌های دیگران، میزان بکارگیری تجارب قبلی و فعلی، الگوبرداری از سازمان‌های موفق، سرعت انتقال دانش در سازمان، نرخ یادگیری و یاددهی و... از معیارهای اندازه‌گیری فرآیندها و نحوه عملکرد دانش سازمان است.

توماس، کلسون(۱۹۹۶). قابلیت یادگیری سازمانی و مهندسی مجدد فرآیند کسب و کار

جانیندر، گوپتا و سوچیل، شارما(۱۳۹۰). خلق سازمان‌های دانش محور. . ترجمه عباس منوریان. تهران : سازمان مدیریت صنعتی. ۴۵۹ ص.

حاتمی، سعید ، صابونچی، رضا و سبحانی، یزدان(۱۳۹۴). ارائه مدل عوامل کلیدی موقفيت مدیریت دانش به منظور افزایش خلاقیت و یادگیری سازمانی در وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه مدیریت ورزشی. دوره ۷ ، شماره ۲، ۲۵۳ – ۲۶۶ ص.

حسن زاده، محمد(۱۳۸۶). مدیریت دانش: مفاهیم و زیرساخت‌ها. تهران: کتابدار، ۱۰۲ ص.

حسنی، رضا ، اخوان، پیمان و سنجقی، محمدابراهیم(۱۳۹۱). عوامل کلیدی موقفيت مدیریت دانش. تهران: آتنی نگر حسین زاده، محمد(۱۳۹۳). مدیریت دانش نیاز سازمان‌های عصر اطلاعات. تهران: یاد عارف، ۳۰۷ ص.

حسینی، حسن و اکبری، مهدی(۱۳۹۳). طراحی الگوی سرآمدی مدیریت دانش سازمانی با رویکرد مدل سازی تفسیری - ساختاری. مدیریت فناوری اطلاعات، دوره ۶ ، شماره ۳، ۳۵۱ - ۳۷۴ ص.

حیدرزاده، ناهید و سالاری، محسن(۱۳۹۴). اندیشه‌ای برای مدیریت فردا در پرتو مدیریت دانش. تبریز: یارا، ۱۹۱ ص.

Abaoud, Duaa. lluhaidan.Ala.(2015). Introducing A Change Resistance Factor in Knowledge Management Model: A Concentration in Organizational Culture.Conference on Information Systems Applied Research

لذا رعایت و انجام اقداماتی نظری ارائه آموزش جهت دستیابی و تأمین دانش مورد نیاز سازمان از داخل و خارج از آن، شناخت انواع محمل‌های اطلاعاتی، آشنایی با روش‌های ذخیره، بازیابی، اشاعه و کاربرد دانش، کمک به روانی جریان اطلاعات، تهیه دستورالعمل‌ها، خط مشی‌ها و رویه‌های لازم، کمک به انتقال دانش از سطح فردی به سازمانی، کمک با انتقال تجارب، کمک به ثبت اطلاعات و تولید دانش در شهرداری اصفهان ضروری می‌نماید. سازمان‌ها برای اینکه بتوانند مدیریت دانش را به منظور دستیابی به اهداف موردنظر خود توسعه داده و تقویت کنند، لازم است روشی را جهت شناسایی، بررسی، ارزیابی و اندازه‌گیری

منابع

- ابراهیمی، احمد و دیگران (۱۳۹۳). ارتباط مدیریت دانش و اجزای سرمایه فکری.(مطالعه موردي: اعضای هیات علمی دانشگاه ارومیه). مجله بین المللی مطالعات پیشرفتی در علوم انسانی و اجتماعی. دوره ۱، شماره ۴، ۲۲۲ – ۲۴۳ ص.
- احمدیان، علی اکبر، شکاری، حمیده و افشاری ، محمدعلی(۱۳۹۰). بررسی رابطه رکود دانش، یادگیری سازمانی و نوآوری سازمانی در مراکز آموزش عالی یزد. مدیریت فرهنگ سازمانی. دوره ۹، شماره ۲، ۱۳۱-۱۵۴ ص.
- افرازه، عباس (۱۳۹۴). مدیریت دانش(مفاهیم، مدل ها، اندازه‌گیری و پیاده سازی) . تهران: افرازه برجرون، برایان(۱۳۸۶). اصول مدیریت دانش. ترجمه غلامرضا ملک زاده. مشهد: انتشارات نما، ۱۷۵ ص.
- پاکباز ، محسن و دیگران(۱۳۹۴) . مدیریت دانش و یادگیری سازمانی. مجله بین المللی علوم انسانی و مدیریت .دوره ۳. شماره ۷، ۲۵۹۸ - ۲۵۹۱ ص.
- پرویست، گیلبرت. دوب و استفان، دومهارت کای(۱۳۸۵). مدیریت دانش. ترجمه حسینی خواه، علی. تهران: یسطرون، ۳۸۷ ص.
- پیری، زکیه و آصف زاده، سعید(۱۳۸۵). چگونه می‌توان مدیریت دانش را بکار گرفت؟.مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین. سال ۱۰ ،شماره ۱، ۱۲۴-۱۳۲ ص.
- تسلیمی، محمدسعید و فرهنگی، علی اکبر(۱۳۸۵). سازوکارهای یادگیری سازمانی: مبنای برای ایجاد یک سازمان یادگیرنده. فصلنامه دانش مدیریت، شماره ۳۰، ۱۸-۳ ص.

Davenport ,T.H. ,De long and Beers M. (1997) .Building successful Knowledge Management project,center of innovation .

Denton, John (1998). *Organizational Learning and Effectiveness*, New York, Routledge

Ferguson,S. , Weckert,J.(2005). Knowledge Management system and The search for totality.Hnformation Online:12Th conference and Exhibition ,Sydney . February

Frost, Alan. (2014). A Synthesis of Knowledge Management Failure Factors, www.knowledge-management-tools.net, www.knowledge-management-tools.net/failure.html

Andersen, Arthur(1992). The Economic Intelligence Unite: The Valuation of Intangible Assets.Special Report.

Chang, S. C., Lee, M. S. (2009). "The linkage between knowledge management capability and organizational innovation". Journal of Knowledge Management, 12(1), pp: 3 – 20

Dalkir, Kimiz.(2005). Knowledge Management in theory and Practice .Mc Gill University





پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی